

Yttrande

Datum
2025-06-05

Diarienummer
4.5.17-05487/2025

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till avskogningsförordningen

(Ert diarienummer LI2025/00674)

Övergripande synpunkter

Avskogningsförordningen kommer att ha en stor påverkan på många företag och branscher och det är viktigt att skapa förutsättningar för en god förvaltning genom bestämmelser som är lätta att förstå innebörden av och syftet med samt är tydliga kring vilka konsekvenserna kan bli om bestämmelserna inte efterlevs.

Relevant lagstiftning enligt artikel 2.40 (Kap. 4)

Enligt avskogningsförordningen är det endast tillåtet att släppa ut, tillhandahålla eller exportera relevanta råvaror eller produkter om dessa har producerats i enlighet med relevant lagstiftning i produktionslandet.

Med tanke på rättssäkerhet, tydlighet och förutsägbarhet bedömer Jordbruksverket att det är angeläget att det är tydligt vad som ska utgöra relevant lagstiftning enligt artikel 2.40 och frågan bör därför utredas vidare. Detta gäller särskilt eftersom det är straffsanktionerat att inte följa relevant lagstiftning.

Bestämmelser som motverkar avskogning och skogsförstörelse (Kap. 5)

I Sverige har den totala arealen jordbruksmark minskat över tid samtidigt som arealen produktiv skogsmark ökar. Även inom området nötkreatur har det skett en minskning över tid, såväl gällande antalet djur som antalet företag med nötkreatur. Det har i sin tur lett till att marker som tidigare har använts för bete har växt igen, vilket påverkat odlingslandskapets biologiska mångfald negativt. Om man endast

ser till ordalydelsen i förordningen så kan den tolkas som att restaurering av gamla betesmarker som har växt igen innebär avskogning.

I kommissionens vägledning till förordningen tydliggörs dock att all omläggning av skog till betesmark inte är att anse som avskogning i förordningens mening. En sådan situation är då omvandlingen har gjorts för att säkerställa återställande och efterföljande bevarande och förvaltning av ekosystem av stort värde för den biologiska mångfalden, om så krävs enligt en bevarande- eller återställandeplan för biologisk mångfald.

För den enskilde markägaren kan det vara svårt att tolka såväl avskogningsförordning som dess vägledning i det enskilda fallet. Vägledningens hänvisning till bevarande- eller återställandeplan för biologisk mångfald medför ytterligare komplexitet för den enskilde att förstå vad lagstiftningen innebär och vad som därmed gäller för en viss mark. Det finns således en stor risk att man som markägare inte känner en trygghet i att en omställning från skog till betesmark gör det tillåtet att sälja virket från avverkningen och kött från nötkreaturen som kommer att beta där. Det kan medföra att markägare och arrendatorer inte kan eller vågar restaurera betesmarker i den omfattning som fordras utifrån Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1991 om restaurering av natur.

Det är angeläget att minimera denna osäkerhet och det bör därför utredas hur detta kan göras på bästa sätt. Till exempel om det är möjligt att införa någon form av förhandsbesked vid planerad omställning eller om problematiken i stället kan lösas genom tydlig information/vägledning från Skogsstyrelsen.

I detta ärende har vikarierande generaldirektören Anna Olofsson beslutat. Tony Nilsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Ida Lindblad Hammar, Rikhard Dahl och Elisabet Dalborg deltagit.

Anna Olofsson

Tony Nilsson

Yttrandet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.